

NOVA DOBA

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravišтво: Strossmayerjeva u. št. 1, pritličje, Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

IVAN PREKORŠEK:

Za edinstvo naroda!

V kratki dobi štirih let, ki so potekla od rojstva našega osvobođenja smo po zaslugi neresnih in zlobnih hujškarjev naroda prišli za ljubimi brati Hrvati tudi mi Slovenci srečno tako daleč, da gleda masa slovenskega ljudstva pod sugestijo klerikalne protibeograjske in protidržavne gonje na naš jugoslovanski Beograd in na našo državo kot na nekaj tujega, sovražnega nam Slovincem, od koder prihaja za nas vse zlo, vsa nesreča in vse krivice. To je uspeh večletnega sistematičnega prevratnega dela, ki ga vrši med našim narodom katoliški tisk in katoliška duhovščina. Na adresu ljudij, ki so nekaj v Avstriji za Judežve cekine prodajali nemškemu Dunaju slovensko zemljo in slovenske duše, ne kaže apelirati, da odjenjajo s svojim brezvestnim protidržavnim delom, ki pripravlja Slovincem težke čase. Naš apel in poziv velja naši narodni inteligenci, vsem tistim možem naroda po mestih in na deželi brez razlike stanu, ki še niso pozabili črne dobe našega suženjstva, ki se še spominjajo časov slovenske brezpravnosti. Vstanite iz brezbrizja, časi v kojih živimo, so veliki, od nas vsacega zahtevajo velike moči, ki ne sme biti bilka na vodi — ki bodi skala v viharju! Združitev narodnih sil v enotno, zdravo, pošteno formacijo je danes postulat naroda, ker je to potreba naroda. Kdor se temu postulat upira in ima pri tem svoje posebne računčke v mislih, preko tega bo šla ideja nacionalne združitve, in v tem leži tudi siguren uspeh in moralen dobiček »ujedinenja«, da bodo sebični, malovredni elementi na vse straneh izločeni, ker bodo v poštenem, enotnem delu vseh narodnih struj — postali nepotrebni. — Naša inteligenca je vršila v avstrijskih časih apostolsko delo probuje naroda, njega duševne osamosvoje od Dunaja. Sreča in usoda je hotela, da smo po milijonskih krvnih žrtvah naših srbskih in slovanskih rodni bratov postali v svo-

bodni domovini svobodni, državni narod, postali smo preko noči iz hlapcev Dunaja polnovredni državljani naše lepše domovine. Znali smo biti dobri, prični in pokorni hlapci pravtako kakar naši ljubi bratje Hrvati, ki so se z nami vred na vseh bojiščih od severa do juga, od zapada do izhoda, bili in žrtvovali za tujega gospoda, medtem ko je ta tuj gospod doma zatiral in ubijal po ječah tiste naše sinove, ki so si upali misliti na svoj narod in njega bodočnost. Slovenska inteligenca, ti glej, danes da bomo znali živeti tudi kot svobodni državljani.

Zvezda vodnica naše svobode pa ne vodi v Rim in nazaj na Dunaj, ona nam kaže jasno pot proti srcu naše domovine v naš Beograd!

Odpri sree, odpri roke!

V nedeljo bo naša učeča se mladina hodila po ulicah ter ponajala cvetlice — simbol sebe same. Nabirala bo prispevke za »Ferijalni Savez«, da bi mogla izvršiti nalogo, ki jo je prevzela, da bi namreč ustanovila v naših Savinjskih planinah svojo ferijalno kolonijo, kjer naj najdejo tudi bolehnj člani F. S. za nekaj časa zavetišče v počitnicah ter uživajo zdravilni gorski zrak. F. S. je od Planinskega društva vzel v to svrhu v našem Kočevskem koču, ki pa se mora temeljito popraviti. In če prav je F. S. zelo obsežna institucija, ki se ne omejuje le na Slovenijo, ampak na celo Jugoslavijo, ima torej precej članov, vendar je znano, da materialne razmere za našo učečo se mladino niso bile nikdar tako slabe, kakor so sedaj. Njeni mesečni prispevki torej ne morejo kriti takih izrednih izdatkov, ker pa spada tudi F. S. med one institucije, ki naj s podrobnim delom pomagajo pri graditvi naše nove domovine, ni samo priporočljivo, da ga vsestransko podpiramo, ampak je to naravnost naša dolžnost. Že dejstvo samo, da je naša mladina v teh hudo z materijalizmom in egoizmom umazanih časih sploh ustanovila F. S. z lepimi osnovnimi cilji, nam mora odstraniti vsak pomislek. Saj se je nekaj časa celo kazalo, da bo tudi naša mladina utonila v tej otrovani »mentaliteti« novega časa, sledeč grdim vzgledom odraslih, da bili so časi, ko smo že obupovali nad

mladino; ali je ona po večini to bolezen že prebolela, seveda z nekolikimi žrtvami. Mladina je zopet na poti novih stremenj in tu je ne smemo pustiti osamljene, da ne omaga. Ne smemo je zapustiti, te nežne cvetke, ki je začela cveteti pod čisto drugim solncem, čisto drugim podnebjem in pod drugimi pogoji; in mi vrtnarji, ki to cvetko gojimo, jo moramo neutrudljivo zalivati, da ne uvene, ne smemo ji biti zavidni, da bo iz te cvetke vzraslo nekaj, kar se od nas razlikuje, od nas, ki smo vzrasli pod čisto drugim solncem, čisto drugim podnebjem, pod pretežno drugačnimi vrtnarji. Šele, ko bo ta mladina dorasla, šele potem smemo upati, da bo konec teh kaotičnih razmer v naši domovini, ki ji izpodjedajo komaj nikle koreninice, da bo ona obračunala temeljito z današnjo zastrupljeno mentaliteto, ko večina drvi le za svojim osebnim dobičkom, ideal pa leže zakopani. Šele, ko se bo realnim stremenjem pridružilo nekaj idealnega poleta, šele tedaj se bomo začeli bližati lepši bodočnosti, kakršno naša velika, lepa, bogata nova domovina v polni meri zasluži.

Ne smejo nas takoj vzlovolit eventuelne napake, ki jih tu pa tam opažamo pri mladini. Ne smemo pač misliti, da slabi vzgledi nič ne vlečejo. Tu je potem na mestu lepa beseda, opomin, češar pod nobenim pogojem ne smejo opustiti oni, ki želijo, da se razmere zboljšajo, v dobri stvari uživajo, ki vidijo v dobi mladini prerajene sebe same. Vemo prav dobro, da ni vse tako, kakor bi moralo biti, da notranja revolucija, ki se vrši tudi v mladini, ni še izvedena popolnoma, ali toliko vemo, da v tej revoluciji pest dobrega duha že obvladuje slabega.

To vse pomisli, če si domorodec, in še mnogo drugega in ti boš z užitkom položil na altar naše »uzdanice« svoj obol.

ALI NAJ PRENESEMO POLITIČNI BOJ TUDI NA GOSPODARSKO POLJE?

V mariborskem časopisu SLS »Straža« in »Slovenski gospodar« najdemo po letošnjem volilnem boju vedno češče ponavljajoče se napade na naše stare slovenske denarne zavode v spodnještajerskih mestih in trgih, ki kot taki nimajo z nobeno politično stranko kakkega stika. Vsi ti napadi kulminirajo v končnem refremu, ki se glasi: »Ubili smo svojega nasprotnika politično, ubij-

mo ga še gospodarsko«. Tudi človeku, ki se sicer politično ne udeležuje, a se zaveda, da so in bodo politična nasprotstva obstojala, se zdi tak apel na ljudsko maso gorostasten, ako izide iz stranke, ki pravi, da zagovarja pravo krščenstvo med Slovinci.

Politična zaslepljenost je, ki tira s tove činitelje klerikalne stranke na gori označeni boj na gospodarskem polju. Pijani zmage pri zadnjem volilnem boju vpijejo, da morajo začeti tudi take korake. Prepričani pa smo, da je ta politična strast lahko usodepolna za tistega, ki je v tem boju slabjši.

Klerikalna agitacija stremi za tem, odtegniti dolgoletno obstoječim, dobro fundiranim našim slovenskim denarnim zavodom v mestih in trgih naložbe kmečkega ljudstva ter iste dirigirati v po največ mlade zavode, kjer sede v vodstvu pristaši SLS. Pri tem ti klerikalni političarji ne pomislijo, da je naše slovenske denarne zavode po Spodnje Štajerskem vstvarilo dolgoletno in trudapolno delo naših najodličnejših in najprevidnejših narodnih gospodarjev, da so si ti zavodi po veliki večini zgradili tak fundament, da ljudstvo v svojem zdravem razumu samo dobro ve, zakaj se tem zavodom lahko in z mirno vestjo zaupa denar. Ti zavodi pri svoji klijenteli ne delajo nikake izbire, kakšnega političnega mišljenja je kdo; edino mero-dajni motiv in podlaga pri vsaki kreditni operaciji je le kreditna potreba in kreditna zmožnost interesenta. Le na ta način je bilo mogoče, da imajo od strank njim zaupan denar varno placiran, da se je s previdnim gospodarstvom vstvarilo zadostne rezerve in dalo na ta način za zaupane hranilne vloge vso potrebno varnost. Zavodi, ki so pri podeljevanju kreditov gledali ne na politično prepričanje, ampak na gospodarski dobiček posojiljemalca, našega kmeta, obrtnika in meščana, imajo vsikdar zaupanje svojih klijentov. V pretekli dobi so bili ravno ti zavodi nosilci naše nacionalne ideje in z njihovo pomočjo se je pod prejšnjim avstrijskim režimom ohranil in vzdržal pri nacionalnem življenju naš slovenski živelj, vzdržal napram grozeči germanizaciji ter rešil gospodarskega in narodnega propada.

Naše pošteno slovensko ljudstvo se teh velikih zaslug, ki jih imajo naši slovenski denarni zavodi na gospodarskem in nacionalnem polju, v polni meri zaveda. Ceniti ve zasluge in vrednost pre-

MILAN OGRIZOVIĆ IN NJEGOVA »HASANAGINICA«.

(Iz ljubljanskega gled. lista št. 26.)

M. Ogrizović je rojen l. 1877 v Senju; oče mu je bil pravoslavni Hrvat, ki je umrl predno je bil Milan rojen, mati pa Senjanka, mornarska hči, ki je znala detetu peti narodne pesmi in se je preživljala kot šivilja. Odšla je k svojemu bratu, katoliškemu župniku v Krajinu v Zevanju pri Bilacu. Ta stric je Milana pripeljal iz pravoslavne cerkve v katoliško. V II. gimn. razredu dobi 20 forintov mesečne krajinske štipendije v Gospiću. Literarni dar se mu je razvil v višjih razredih. V 8. razredu gimnazije v Gospiću ureja časopis »Hrvat«. Na univerzi v Zagrebu študira filozofijo, najprej matematiko, nato pa klasično filologijo. Služil je na srednjih šolah v Zagrebu, l. 1908. postane nar. poslanec na starčevićanskem programu. Potem je bil do leta 1914 na kazališču v Zagrebu lektor za hrvatski jezik. Med vojno je bil mobilizovan in je služil pri šolskem oddelku v Beogradu. Sedaj je profesor »Glumačke škole« v Zagrebu.

Prva drama njegova je »Dah« (3. del, 1899), nadalje je napisal »Jesenje veče« (1903), »Ljetno podne« (1904) in

»Zimska noč« (1906); vse tri zadnje enodejanke so izšle pod naslovom »Gordina ljubavi« in so bile skupno igrane 1907. Dalje je napisal igro v 5. dejanjih »Propast kraljeva hrvatske krvi«, »Prokletstvo« (skupno z A. Milčinićem, s predgovorom A. G. Matoša (vpriporočitev od cenzure prepovedana). Kot izredno izdanje »Matice Hrvatske« je izšla l. 1919 njegova krasna »Hasanaginica«. L. 1912 je bil izdan njegov »Bano-vič Strahinja«, l. 1917. »Ojavljenje, snovidenje u tri čina«, l. 1919 pa »Smrt Smal-age Čengića«. Poleg tega je napisal med drugim tudi knjigo »Pedeset godina hrvatskega kazlišta«.

Predvsem je vplival na Ogrizovića Ibsen, posebno one drame, ki govore o duševni skupnosti moža in žene in njegove misli o večnosti (Rosmersholm, Hedda Gabler, Ko mrtvi vstajajo). »... Kad te časove može proboraviti duša — to je dijete moja najveća sreća, to je dah neumrlosti, dah raja, o kom si učila u bibliji«. To osnovno misel imamo tudi v »Hasanaginici«. »Sevdah, ljubav džene-ta, dah rajske ljubavi, jest ono, što tra-ži ranjeni Hasanaga od Hasanaginice, »tuzdah moj s daljine«, »da si samo ma i htjela doći, ja bih znao, ja bih osjetio. Nije, ljubo, pusto mlavovanje, nešto dru-

go, nešto... više, više! Od dženeta i onog svijeta, gdje mi nisi žena, nego druga.« Ono »više« je tudi v »Hasanaginici«, toda ona je majka, vezana na deco, čuvarica hiše, ona se ne more ločiti od doma. Največji gledališki uspeh je imel avtor »Hasanaginico«, ker v nji slika tragiko žene, ki je vsled materinstva izgubila ljubezen svojega moža. Ako se izloči sama ideja o višjem »sevdahu«, je drama polna izvrstnih dialogov in psiholoških črtic iz zakonskih kriz. Materialna katastrofa je naslikana orjaško in resnično. Zato je Hasanaginica tako močna, da prisili občinstvo do joka. (Po dr. Drag. Prohaska, »Pregled savrem. hrv. srp. knjiž.«)

Posebno vabljivo je bilo naši dramti primesti krasni Ogrizovićev jezik in stavek v originalu na oder. To je prva predstava te vrste v zgodovini našega gledališča. Kako težko je bilo to delo za režiserja, kako težko za igralce, posebno glavnih vlog! Pesnik sam, ki je bil pri premieri navzoč, je bil s predstavo in posebno z izgovorjavo zelo zadovoljen. Kot zanimivost, evo vam Goethejevega prevoda nar. pesmi o Hasanaginici:

Klaggesang von der edeln Frauen des Asan Aga. Aus dem Morlackischen.

Was ist Weisses dort am grünen Walde?

Ist es Schnee wohl, oder sind es Schwäne?

Wär' es Schnee er wäre weggeschmolzen;

Wären's Schwäne, wären weggefliegen.

Ist kein Schnee nicht, es sind keine Schwäne,

's ist der Glanz der Zelten Asan Aga.

Niederliegt er drin an seiner Wunde; Ihn besucht die Mutter und die Schwester;

Schamhaft säumt sein Weib, zu ihm zu kommen.

In konec: Das beiseit sah Vater Asan Aga, Rief gar traurig seinen lieben Kindern:

»Kehrt zu mir, ihr lieben, armen Kleinen!

Euer Mutter Brust ist Eisen worden, Fest verschlossen, kann nicht Mitleid fühlen«.

Wie das hörte die Gemahlin Asans, Stürzt' sie bleich, den Boden schütternd, nieder.

Und die Seel' entfloß dem bangen Busen.

Als sie Ihre Kinder vor sich fliehn sah.

vidnih, v dolgoletnih izkušnjah preizkušenih vodstev in jim mirno zaupa svoje prihranke. Ljudstvo se zaveda, kaj je denar varno in dobro naložen. V deset in desetletnih izkušnjah pridobljeno zupanje naroda se ne da omajati s praznimi gestami ljudski interes sam po svoji lastni presoji dožene, kaj je zdravo in kaj je njemu v hasek.

Vsekakor je zelo interesantno in značilno za moralo naših klerikalcev, ki oznanjajo gospodarski bojkot narodnim zavodom, dasi se sami prav dobro zavedajo, kdo gospodarsko vzdržuje njihove institute in zavode. Le pogledimo samo malo v klerikalne hotele in kavarne, kako dosledno jim nosijo denar vsi naprednjaki, ko je vendar jasno, da bi stali danes prazni vsi klerikalni lokali, ako naprednjaki vrnejo klerikalcem njihovo hujskanje po zasluženju. Vzdržali smo doslej še vse, mirno lahko krenemo na to pot, ako želi tako »Straža« in »Slov. Gospodar«.

Politične vesti.

Strašne posledice Radičevega hujskanja. V ponedeljek dopoldne je pri zasledovanju vojaških beguncev prispele orožniška patrulja iz Dolnje Stubice v vas Sagudovac. Ko so jo kmetje opazili, se je okoli 50 mož navalilo nanjo. Da se izognejo spopadu, so se orožniki umaknili, toda nahujskani seljaki niso mirovali. V silobranu so morali poseči orožniki po orožju in so ustrelili. Trije seljaki so bili pri tej priliki ustreljeni, 10 pa jih je bilo ranjenih. A seljaki kljub temu niso hoteli odnehati in so se pričeli zbirati znova. Orožniki so se nato umaknili na postajo v Dol. Stubici. Ko je došla pomoč iz Zagreba, je bil v Sagudovcu zopet vzpostavljen mir. To so žalostni sadovi bedaste Radičeve politike.

Klerikalni gospodarski bojkot otvarja »Slovenski Gospodar«, ki neprestano hujška proti denarnim zavodom, ki niso klerikalni. Nam je to lahko prav, pove-mo pa že danes klerikalnim gospodom, da se njih groženj ne bojimo in da bomo vrnilili milo za drago, da bo bolelo in peklo hujše, ko bo gotovi klerikalni gos-podi ljubo.

Celiske novice.

PEVSKI KONCERT.

Kakor doznavamo iz Beograda, pri-redi dne 14. maja t. l. najstarejše beograjsko pevsko društvo »Stanković« pevski koncert v Celju z izbranim sporedom. Opozarjamo p. n. občinstvo na to prireditve že sedaj in bodemo podrobnosti pravočasno objavili.

POZIV

vsem narodnim, kulturnim in prosvetnim društvom v Celju!

Kakor nam javljajo iz Beograda, pri-redi eno najstarejših beograjskih pevskih društev, kojega pokrovitelj je Ni. V. kralj Aleksander I., pevška družina »STANKOVIĆ«, turnejo po Sloveniji in koncertira v Ljubljani, Celju in Mariboru. Naša slovenska prestolica se pri-pravilja, da sprejme drage goste čim si-jajnejše. Po prireditvah v Ljubljani, se bo vršil dne 14. maja koncert v Celju.

Pozivamo radi tega vsa naša celjska narodna, kulturna in prosvetna društva, da se udeležijo sestanka, ki se vrši v ponedeljek dne 23. tm. ob 18. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma, po svojih odposlancih v svrhu določitve skupnih smernic za sprejem prvega srbskega pevskega društva. Posebno se o-bračamo tudi na naše javne korporacije in na ženske organizacije, da pošljejo na ta sestanek svoje odposlance. Naša dolžnost je, da sprejememo društvo ka-kor zasluži po svojem glasu in kakor nam je v najboljši moči, da podkrepimo s tem zavest naše nedeljive skupnosti. Mesto Celje je imelo že več prilik po-kazati, da razumeva važen smoter medse-bojnih stikov kulturnih društev in je dolžnost vsakega društva, da s svojim sodelovanjem doprinese dokaz pojmo-vanja naših skupnih teženj. — Vabimo torej še enkrat vsa društva, da zaneslji-vo pošljejo svoje delegate k sestanku, kjer se bo izvolil poseben odbor za spre-jem odličnega bratskega društva. Vse druge podrobnosti bodemo ob tej priliki pogovorili in prevdarili. Vodstvo pri-re-ditve je prevzelo Celjsko pevsko dru-štvo.

Priljubljeni odbor CPD.

Vabilo. Podružnica Jugoslov. matice v Celju. priredi 3. junija t. l. veselico pod milim nebom in sicer v jako velikem šti-lu. Kdor čita naše liste, vsak spoznava velikanski pomen Jugoslov. matice ter se za njo zanima in drage volje žrtvuje. Kako bi se tudi ne? Saj je ta medstran-karska ustanova pač najidealnejši izraz jugoslovanske duše do tistih nesrečnih bratov, ki niso deležni naše neomejene svobode, katero uživamo mi v svobodni Jugoslaviji! — Ker želimo, da bi se na tej veselici zbrala ogromna množica slo-venskega ljudstva, vabimo k udeležbi tudi vsa društva — ne oziraje se na njih politično pripadnost — cele širne celjske okolice. V poštevi prihajajo pevska, tam-buraška in godbena društva, čitalnice, izobraževalna društva itd. Posebej ape-liramo na velečeni, gospode učitelje in orgljavce, da se udeležijo prireditve s svojimi zbori. — Tozadevne prijave lepo prosimo do 5. maja t. l. in sicer na Po-družnico Jugoslov. matice v Celju, Kr. realna gimnazija. — Podr. Jugoslov. ma-tice v Celju. 2—

Windisch haben gewählt. Pismo-uki pri celjskem nemškem listu si dovo-ljujejo pončevati svoje brave, da ni no-benega vzroka in povoda za razžaljenje, ako rečeš komu »windisch«. Zares ta nank je potreben in koristen tudi nam Slovincem nič manj kakor tistim celj-skim kulturnim »Nemcem«, ki so nek-daj izraze windisch, windische und ser-bische Bagage« upotrebljavali za najbolj-šim namenom — nikogar žaliti. Ali mi-slijo celjski Nemci, da je prišel zopet čas, da bodo tako začeli znova častiti naš Slovence! Nemara zasluži-mo!

Predavanje o skautstvu se vsled odpo-vedi gosp. prof. M. Agapov-a ne vrši ka-kor je bilo objavljeno v zadnji številki Noe Dobe. Preloži se za nedoločen čas.

Orjuna v Celju je prejela članske znake. Dobe se v društveni pisarni v Narodnem domu, soba št. 20 med urad-nimi urami vsak ponedeljek in petek od 6. do 7. ure popoldne in ob nedeljah od 11. do 12. ure dop.

Tatvina kot obrt. Pred celjskim o-krožnim sodiščem sta se zagovarjala dne 17. tm. radi hudodelstva tatvine 28 letni Alojz Ostrožnik, tesarski pomočnik iz Lokrovec, in Franc Jelen, čevljar v Lis-cah, oba že večkrat kaznovana. Tekom enega meseca sta v osmih nočeh pokrādila pri trinaestih strankah nič manj ne-go 63 ugotovljenih stvari najrazličnejše kakovosti, katere sta potem deloma prodala naprej in se s tem preživljala. Do aretacije sta se potepala brez postia okoli in nista mogla dokazati poštene-ga načina preživljanja. Večino tatvin sta cinično priznala. Obsojen je bil Fr. Jelen na 18 mesecev in Al. Ostrožnik na 15 mesecev težke ječe. Po odsluženih kazni prideta oba pod policijsko nadzor-stvo.

Tržne cene v Celju dne 15. tm. (V Din.) Govedina I. 21, II. 20, na trgu I. 18, II. 17, vampi in pljuča 7, jetra in ledvice 12; tetelina I. 20, II. 19; svinjina I. 30, II. 25,50, slanina I. 39, II. 37, mast 42, šunka 45, prekajeno meso I. 45, II. 42; mleko 3,50—4, surovo maslo 50, čajno 55—72, jajce 1,25—1,50, moka št. 40 7,70, št. 0 7,60, št. 2 7,20, kaša 6,95, ješ-prenj 5,45, namizno olje 30—32, čebula 4; cene na trgu so se zadnji čas zopet ne-koliko dvignile.

Nepoboljšljiv tat. Štefan Gruber, 27 let stari postopač iz Teharjev, je bil že trikrat zaradi tatvine kaznovan. Prišel je v Mariboro, kjer je doslužil svojo je šele 10. julija iz moške kaznilni-zadnje 14-mesečno kazen. Že oktobra je nadaljeval svojo obrt, obiskal par izvo-ljenih, meseca novembra pa z raznimi tatvinami stalno ogrožal teharski in ko-njiški okraj. Pobral je, kar mu je prišlo pod roke. Celjsko okrožno sodišče ga je spravilo zopet za 15 mesecev na varno, vendar ni npanja, da bi se poboljšal.

Osrednje društvo poštnih in brzo-javnih nižjih uslužbencev za Slovenijo podružnica Celje priredi v prid po-nmrlih osirotelim in bolnim članom dne 6. maja tl. ob 3. uri popoldne na Dečko-veu trgu pred Narodnim domom javno tombolo z dragocenimi, dobitki n. pr. kuhinjska oprava, šivalni stroj, jedilne garniture, raznovrstne ure itd. Tablice á 3 Din komad se vdobilo pri pismo-nošah, v tobakarni g. Kovač, knjigarni Janko Bovha in pri raznaševalcih brzo-javk. Po končani tomboli prične se takoj velika ljudska veselica v vseh gornjih prostorih Narodnega doma z bogatim vspešdom n. pr. šaljivi slikar, ameri-kanska ženitev, šaljiva pošta, telefon, e-

lektrizacija itd. Za sladko kapljico, sve-že pivo i. dr. bo v popolno zadovoljstvo obiskovalcev preskrbljeno. Pri pri-re-ditvi t. j. pri tomboli in veselici, svira z novimi in prvovrstnimi močmi pomno-žena Celjska železničarska godba. Vstop-nina k veselici je Din 5 za osebo. Ker je čisti dobiček namenjen za zgoraj ome-njene dobrodelne namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Olepševalno društvo v Celju. Prina-samo v naslednjem izvleček iz tajniškega poročila, ki ga je podal na letošnjem dru-štvenem občenem zboru društveni tajnik g. upravitelj Videnšek. Prihajamo s tem poročilom nekoliko pozno, prav nič pa ne bo odveč, da seznanimo naše me-ščanstvo podrobneje z društvenim delo-vanjem. Vsak izmed nas pohiti rad z ve-seljem in ponosom v mestni vrt, premalo pa se zavedamo, da stanejo ti lepi na-sadi ogromnega truda, dela in denarja. Odbor Olepševalnega društva je imel pretečeno poslovno leto 17 sej, več ko-misijskih sestankov, ter je rešil nad 70 vlog. Vsi del preobloženja z delom v svojem poklicu je izstopila iz odbora ze-lo delavna ga. Rebekova ter je na nje-no mesto stopila ga. Marica Turnšek-ova, ki je istotako požrtvovalno vršila prevzeto težko nalogo svoje prednice — nabiranje članarine, 10. 3. 1922 je umrl član društva Anton Kolenc, ki se je v svojem volilu spominjal društva z znes-kom 2000 K. Čast njegovemu spominu. — Iz delovanja odbora v preteklem letu se navažamo sledeče: Odbor se je po-botal v sporu z dosedanjim najemnikom vrta za Grofijo g. Ivanom Možinom na ta način, da se mu je odkazal v nadaljno vporabo ¼ del vrta za 1 leto, neobvez-no glede za naprej proti temu, da on ta del vrta daj in da odstrani kokeži. Na tem zgradil je dosedaj dograjenih 6 toplih gred, 4 grede se bodo še napravile le-tos. Ves trud odbora, izposlovati od mestne občine tudi stavbo tolj potreb-nega rastlinjaka na tem mestu, žal do sedaj še ni imel uspeha, dasiravno se je nahajala tozadevna postavka že v ob-činskem proračunu za leto 1923, a se je zopet črtala.

V mestnem parku se je »Lawn tennis« prostor ponudil v ureditev »Športnemu klubu« ter bi društvo pre-vzelo brezplačno ureditev temeljnega prostora. Žal so nepremostljive finan-cijske težkoče brezuspešile vsak napre-dek te zadeve.

V zaščito rastlin in cvetlic v rastli-njaku se je storil sklep dne 4. 3. 1922, da se iste nikomur ne posojujejo, ker pri prevažanju in po zimi tudi vsled spre-membe temperature silno trpe.

Po posredovanju društva so se na-sadila pred novo gimnazijo kostanjeva drevesa, pred mešč. šolo, kjer se je mo-ralo prejšnje drevje in grmičje zaradi o-kuženosti sponladi odstraniti, so se se-daj nasadile breze, istotako pred mest-no osnovno šolo.

Dosti sej je bilo posvečenih ureje-vanju mezd in plač delavstvu, od 15. 4. do 31. 8. 1922 se je najel za park paznik z mesečno plačo 500 K. Veliko tvarine je dala odboru stavba hišice Barakoviča v parku, ki se je vsled neorijentiranja gle-de lege tega stavbišča zidala brez pri-stojnega dovoljenja. Ko je hišica že stala, je bil zaman vsak ugovor društva proti tej stavbi. Barakoviču pa se je zabranil dovoz in dohod k hiši po svetu mestne občine z žično ograjo. Po daljšem poga-janju z mestno občino in Barakovičem, ki se je zavezal, da poravna vso škodo in ker mestna občina kot lastnik ni ho-tela proti dovoljenju zasilne poti nasto-pati, se je žica odstranila ter se je sedaj Barakovičevemu nasledniku dovolila za-časno zasilna pešpot.

Na raznih razglednih in izletnih toč-kah v bližini parka ter na otroškem igri-šču v Kersnikovi ulici so se napravile klopi in mizice.

Pogajanja z »Narodno godbo« in Ze-lezničarsko godbo« v Celju zaradi red-nega prirejanja koncertov v parku žal niso uveljavila do udeleževanja po načr-tih društva.

Utica v parku, kjer je Amalija De-benjak prodajala slaščice se je njej od-dala proti obveznosti, da utico popolno-mo prepleška, kar je tudi storila.

Na seji 23. 5. 1922 se je sklenilo, spremeniti pravila v tem smislu, da sme društvo prositi tudi za gostilniško kon-cesijo in za točenje kave. Košnja se je oddala potom licitacije 5. 6. 1922 za 5400 Din, listje pa 1. 11. 1922 za 2.400 Din. Prodalo se je nadalje 12460 kg kostanja á 75 p za 9.345 Din.

Od obrtne razstave smo prevzeli godbe-ni paviljon za 3000 Din, katerega nam je prodal g. Kukovec ter se nahaja pri njem v shrambi do vporabe.

Iz rudnika Mežice smo naročili 13 vagonov belega peska za park. Od tega nam je bilo dosedaj poslanih 8 vagonov, osanek še dobimo spomladi. Ker nam mestna občina ta pesek zvozi brezplačno od kolodvora, nas stane m³ približno 80 Din.

Zveza za tujski promet v Ljubljani je povabila društvo k pristopu ter nam je poslala pravila. Odbor je v seji dne 26. 1. 1923 sklenil pristopiti tej Zvezi proti naknadnemu odobrenju današnje-ga občenega zbora.

Občinski svet celjski je v seji dne 18. 12. 1922 razsodil razmerje med me-stno občino in društvom tako, da plača mestna občina za leto 1922 vrtnarja, tr-pi izdatke za napravo novih toplih gred, za sajenje kostanjev pred gimnazijo ter za les, gnoj itd. V bodoče pa občina raz-za subvencije in vrtnarjeve plače pre-vzame le one izdatke, glede katerih se sporazume občinski svet v naprej z O-lepševalnim društvom.

Prošnji za subvencijo pa mora dru-tvo priložiti svoj letni obračun. Za leto 1922 je znašala subvencija 15.000 Din.

Ostalo je še nebroj nerešenih vpra-sanj, najbolj pereče med njimi je stavba rastlinjaka, ki se bo moralo v tekočem letu na vsak način rešiti. Društvo bo pa osebito razširilo svojo nalogo s pre-vzetjem poslov za tujski promet. Zato bo imel bodoči odbor navzlic temu, da se je že marsikaj storilo, še zelo velike naloge, katere bo zamogel rešiti le, če bo našel pri občinstvu in pri meročajnih činiteljih primerno podporo.

Neprevидnost. Oskar Ritovšek, vaje-nec pri gospej Petriček, je izprožil slu-čajno flobert-puško. Strel je zadel 8 let-nega učenca Naraksa. Na srečo se fantu ni pripetilo nič nevarnega. Opominjati moramo, da naj se mladina ne igra z orožjem.

Mestno gledališče. V torek dne 24. tm. gostuje ljubljanska drama z Ogrizo-vičevo »Hasanaginico«. Igra je imela v Ljubljani popolen uspeh. Režijo vodi g. Rogoz. V vlogi Hasanage gostuje član zagrebškega nar. gled. g. Marković, v glavnih vlogah nastopijo ga. Rogozova, Šaričeva, Gorjupova, Ivanova, Rakarje-va, Danilova in gg. Skrbinšek, Železnik, Drenovec i. dr. Abonma. Začetek točno ob 8. uri ter se cenj. občinstvo ponovno najuljudneje naproša, da ne prihaja pre-kasno k predstavi.

Lovci pozor! Podružnica Sloven-skega lovskega društva v Celju ima v nedeljo dne 22. aprila tl. občni zbor ob 10. uri dop. v hotelu Balkan v Celju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Volitev novega odbora, 5. Slučajnosti. Vsak član naj smatra za svojo dolžnost, da pride k občenemu zboru. Privedite pa še tudi novih članov! — Odbor.

SLOVENCJI CELJA IN OKOLICE pomnite, da je bilo pri skupščinskih vo-litvah dne 18. marca 1923 oddanih v me-stu Celju za nemško listo 288 glasov. Slovenci pomnite, da so glasovali za nemško listo poleg maloštevilnih Nem-cev vsi njihovi slovenski uslužbenci in vsi oni nemškutarji, ki ste jih Vi v svoji popustljivosti pridržali v službah in na mestih, na katera ne spadajo. Slovenci pomnite, da so Celjski Nemci in nemšku-tarji v svesti si moči svojega kapitala v sklenjenih vrstah do zadnjega moža izvršili Vam v zasmeh dne 18. marca dobro preračunjeno plebiscitno demon-stracijo, s katero so se zasluženo oddol-žili za vso slovensko popustljivost in mlačnost. Slovenci, Slovenke, ako noče-te, da obstoja ta madež renegatstva kot spomin in preostanek časov naše av-strijske sužnosti še nadalje v našo sramoto med nami, izvedite tudi Vi plebis-cit narodne poštenosti in doslednosti, odgovorite vsi tako, kakor so to Nemci in nemškutarji 18. marca 1923. leta skle-njeno in glasno od Vas zahtevali. Slo-venski odgovor je samo eden: Svoji k svojim! Pa brez vseh izgovorov in brez vsega popuščanja. Naš boj bo veljal od-slej v prvi vrsti našemu slovenskemu polovičarstvu!

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

Hmeljarji Č. S. R. prorokujejo, da bo de t. l. »ušivo«, kar bi na hmeljske ce-

ne gotovo dobro uplivalo. Zaveza hmelj. društev v Zatecu piše in objavlja sledeče:

Kdor zasleduje hm. statistiko zadnjih 30. let, najde, da se je l. 1893., 1903. in 1913 prikazala hm. ušica v prav obili množini in da je zlasti 1903. in 1913. povzročila prav pičlo in slabo letino. Potemtakem bi se lahko sklepalo, da je po naravi tako urejeno, da se hm. ušica baš vsako 10. leto prikazuje v obilnejši meri ter občutljivo škoduje hm. rastlini.

Tekoče leto bo baje tudi »ušivo« in to tembolj, ker so se na nekaterih vrtnih rastlinah že letos prikazale listne ušice v velikem številu. Na podlagi dejstva, da so se lani med obiranjem hmelja prikazale hm. ušice, se lahko sklepa, da bode tekoče leto res »ušivo«.

Toliko našim hmeljarjem v tolažbo. Hm. društvo Zalec.

Prvi redni občni zbor »Okrajne hranilnice in posojilnice v Laškem, reg. zadr. z neom. zavezo«, ki se je preosnovala iz bivšega »Spar- u. Vorschuss-Verein in Laško reg. Gen. m. unb. H.« se vrši dne 29. aprila t. l. ob 13. v slučaju nesklepnosti ob 14. uri v uradnih prostorih z dnevnim redom: 1. Poročilo načelnstva; 2. Poročilo nadzorstva; 3. Citanje revizijskega poročila; 4. Odobrenje letnega računa 1922; 5. Razdelitev čistega dobička; 6. Sklepanje o prodaji zadrufne hiše; 7. Volitev načelnstva in nadzorstva in 8. Slučajnosti.

Ustanovni občni zbor kreditne in stavbene zadruge »Mojmir« Maribor. V soboto dne 21. tm. ob 20. uri se vrši v restavraciji »Maribor« ustanovni občni zbor »Kreditne in stavbene zadruge »Mojmir«. Dosedaj šteje zadruge že nad 60 prijavljenih članov, blizu trideset že vplačanih zadrufnikov. Za zadrugo je mnogo zanimanja tudi iz raznih krajev Slovenije. S to ustanovitvijo je društvo Mariborska Gradbena Akcija izvršila prvi korak do vresničenja svojega namena, katerega kot društvo po pravih tudi ni moglo izvajati. Kreditna in stavbena zadruga na solidni podlagi ustanovljena s pravilnim vodstvom bo tudi doslej pasivnemu Mariboru prinesla novo gradbeno življenje. Z zadrugo bo marsikomu ustrezno, ki se je želel naseliti v Maribor. Vspeh je v prvi vrsti odvisen od števila in v drugi vrsti tudi odplačila zadrufnikov.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Dodatno k tukajšnjemu razglasu z dne 21. marca 1923 št. A IV. 1470/2 (Uradni list št. 29 z dne 27. marca 1923) se po naredbi ministrstva financ, generalne direkcije državnih dolgov v Beogradu z dne 4. aprila 1923 D broj 5999 objavlja sledeče: Med obveznice negažiranih (nehipotekiranih) državnih dolgov, ki se po odloku gospoda finančnega ministra z dne 9. marca 1923 D broj 4417 vzamejo iz obteka, spadajo te-le obligacije: A. Splošni državni dolгови: 1. 4,2% na unificirana papirna renta iz leta 1868 s kuponom z dne 1. februarja in 1. avgusta, onih po 50 gold. pa z dne 1. avgusta. 2. 4,2% na unificirana srebrna renta iz leta 1868 s kuponom 1. aprila in 1. oktobra, onih po 50 gold. pa z dne 1. oktobra. 3. 4% ne konvertirane davka proste državne zadolžnice s kuponi v kronah z dne 1. januarja in 1. julija ali pa z dne 1. maja in 1. novembra ali 1. februarja in 1. avgusta. B. Avstrijski dolгови: 4% na avstrijska zlata renta s kuponi od 1. aprila in 1. oktobra. 2. 3% no davka prosto rentno posojilo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, iz leta 1897 (3% na avstrijska investicijska renta) s kuponi z dne 1. februarja in 1. avgusta. 3. 4% no davka prosto rentno posojilo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, iz leta 1893 (avstrijska 4% na krona renta) s kuponi 1. marca in 1. septembra. 4. 4% no davka proste avstrijske državne blagajniške nakaznice iz leta 1914 s kuponi z dne 2. januarja in 1. julija. 5. 436% ne zadolžnice zavarovalnih društev in 1. avstrijske hranilnice na Dunaju iz leta 1911. C. Ogrski dolгови: 1. 4% na ogrska zlata renta. 2. 4% na davka prosta ogrska krona renta iz leta 1892, 1900, 1902, 1904, 1908 in 1910. 3. 4% državno rentno posojilo iz leta 1913. 4. 4% no državno posojilo za odkup regalnih pravic točenja pijač (V posesti občin in mest, vinkulirano). 5. 4% no amortizacijsko rentno posojilo iz leta 1914 emitirano tudi v inozemski veljavi. 6. 4% ogrsko zemljiško razbremenilno posojilo iz leta 1889. Vse druge obveznice, naj so bile tudi žigosane, se zdaj ne vzamejo iz obteka, de-

loma ker jih je po poizvedbah reparacijske komisije smatrati za gažirane, deloma, ker bo glede nekaterih dolgov na pr. onih iz let pred 1868 še sledilo navodilo. Srečke iz leta 1860 in 1864, pa zato ne, ker so bile že leta 1920 dočela izžrebane in amortizirane. Končno se pripomni, da se vzemo iz obteka vse obveznice predvojnih posojil, gori navedenih pod A B in C če se nahajajo na našem ozemlju in sicer brez razlike, ali so imovina naših ali pa tujih državljanov.

Socijalni vestnik.

Izveček iz letnega poročila državne borze dela v Mariboru za leto 1922. Zakon o zaščiti delavcev z dne 28. II. 1922 je dal državnim borzam dela prvo temeljno podlago in zakoniti značaj. Do tega časa je bilo vse njih delo negotovo; bile so v vednem strahu, da bodo ukinitvene prekornostne socialnopolitične in narodno - gospodarske ustanove ta ali oni dan. Vsled nepoznanja njih nalog in koristi je namreč le preveč prevladovalo mnenje, da so državne borze dela bile pač potrebne takoj po končanem vojnem stanju svetovne vojne, pozneje pa da so odveč. Na hvalo pa je prevladala razsodnost in tako so bile vnešene v zakon o zaščiti delavcev v §§ 70—107 a tudi določbe o državnih borzah dela. Vest o zakonitem značaju državnih borz je imela na poslovanje Državne borze dela v Mariboru kar najugodnejši in naravnost nepričakovan upliv. Število strank, delojemalcev, se je od februarja 1922 naprej zdajno dvignilo in temu primerno tudi uspešna posredovanja. Ako vzoredimo ves promet l. 1922 z onim l. 1921, vidimo, da je število delojemalcev v letu 1922 narastlo za 2374 (35,8%), število delodajalcev za 1637 (30,3%), uspešna nakazila dela za 1220 (49%), ves promet torej za 4051 strank (33,5%) ali pa za 1/4, torej na najvišjo točko od obstoja urada (22. II. 1919) sem. Tudi odsotna uspešna nakazila dela so bila ugodna; znašajo 41,08% glede na delojemalce, 51,68% glede na delodajalce. V primerjanju upravnih stroškov, urada vse leto za 1 uspešno nakazilo dela znašajo le-ti okrog 8,60 Din., dočim so znašali l. 1921 še okrog 11,90 Din. Dejanskemu položaju, ki je bil v resnici, pa navedene številke popolnoma ne odgovarjajo. Promet in napredovanje DBD v Mariboru l. 1922 sta bila prikrajšana vsaj še za 1/4 in to na račun skrajno neugodnih prostorov ter nezadostnega tevila uradnih prostorov. Sedanji uradni prostori bijejo kruto v obraz vsem najnujnejšim potrebam najenostavnejšega državnega urada, kaj šele, če vzamemo v poštev takšen urad kakor je državna borza dela, kjer prihaja in odhaja dnevno velika množica strank in mora iti vse poslovanje točno in hitro izpod rok. Odveč bi bilo sicer na tem mestu vsako nadaljnje razmotrivanje v ti zadevi, a stoji pa neizpodbitno; dokler bo DBD v Mariboru še morala poslovati v sedanjih prostorih, je nemogoč vsak nadaljni napredek in razvoj v kateremkoli oziru. Kar pa tiče pomanjkanje uradnih prostorov, je bila reč ta: nedostajal je vse leto vsaj še en uradnik; poslujoči uradniki so bili z delom preobloženi in ga deloma sploh niso zmogli. Številnim strankam zato ni bilo mogoče postreči, ali pa manj uspešno, ko bi se moralo, DBD v Mariboru se more v l. 1922 veseliti tudi priznanja in zanimanja, ki ga je našla v javnosti. Misel njene naloge je bila sprejeta povsod z odobravanjem. Kdorkoli je imel z uradom posla — izvenzemski redke slučaje — vsak je našel zanj dobro besedo in želel kar največ uspeha naši ustanovi. O pomembnosti našega urada so se prepričali končno celo mnogi tisti, ki se iz teh ali onih razlogov iz početka niso strinjali z ustanovitvijo državne borze dela. Zlasti številni delodajalci so našli za poslovanje urada priznanja. Pohvaljen je bil sloves še posebej glede preiskovanja gospodinjkega osobja, čeprav je doletelo urad par ne-ljubih slučajev. To so kazale množestvene priprave za gospodinjko osobje iz vseh delov kraljevine SHS. Lepa je vrsta odličnih osebnosti, ki so naročale gospodinjko in drugo osobje pri DBD v Mariboru, nekaj naročil je bilo celo iz Pariza, Genove in Dunaja. V splošnem je bilo opažati vse leto precejšnjo brezposelnost, ki je dosegla v mesecih oktober, november, december svoj višek, naraščati pa je pričela posebno še meseca julija. Privedlo nas bi predaleč, a-

ko bi razmotrivali vse vzroke, ki so posredno ali neposredno povzročali brezposelnost. Glavni vzroki pač bi bili: slaba poklicana porazdelitev delavcev; pomanjkanje krajevne, pokrajinske in državne organizacije, ki bi mogla hitro in smotreno razvrščati delavne moči, nezanesljiva in vedno se spreminjajoča narodnogospodarska politika (izvoz, uvoz, valutne odredbe, carina, draginja itd.). K temu se še pridružijo številni drugi činitelji, bodisi krajevnega ali tudi mednarodnega značaja. Število prijavljenih prostih mest brezposelnim je bilo največje meseca julija, v poznejših mesecih pa je držalo precej navzdol. DBD v Mariboru je imela l. 1922 294 poslovnih dni. Povprečno je bilo dnevno 54 strank. Dopisov in brzojav je urad sprejel 2226, odposlal pa 2718; skupno število dopisov znaša torej 4944. Nakaznic za polovično vožnjo na železnicah je bilo izdanih 175 v vrednosti 5362,75 Din. Najboljše sredstvo za pobijanje brezposelnosti je preskrbeti dela brezposelnim. Za tem mora stremiti socialna politika. Ker pa so prilike v narodnem gospodarstvu zelo nestalne in nezanesljive, odvisne od raznih činiteljev, se je treba za brezposelnost oskrbeti z zavarovanjem za brezposelnost, ki naj bo tako uspešno, da denar, ki ga sprejme brezposelni, ne bo nekaka miloščina, temveč pravica, ki gre brezposelnim. Brezposelne podpore v dosedanjih oblikah (kolikor jih sploh je) so zelo neprimerne in brezposelnosti prav nič ne ovažujejo, temveč je v gotovih slučajih celo podpirajo. Za kolikor mogoče dobro ureditev delovnega trga imajo skrbeti državne borze dela, ki so za urejeno narodno gospodarstvo, kakor tudi iz socialnopolitičnega vidika, zelo potrebne. Ureditve delovnega trga je predvsem njihova naloga; da pa morejo izvršiti to nalogo, jim mora dati državna uprava v roke vse potrebno in to vse od zakonodaje do dovoljnih gmotnih sredstev. Koučno naj se ne preze, da mora pri urejevanju delovnega trga sodelovati v izdatni meri tudi komunalna politika.

Izven prostora in časa.

Češki spisatelj Jan Havlasa.

Poslovenil P. H.

(Konec.)

Edwardsa sem dobil na prednjem delu ladje; pri pogledu nanj sem se kar stresel. Plamtel je od sreče — da rabim ta izraz — in ni umaknil oči od samotnega otočka, ko sem ga nagovoril; zdelo se mi je, da mojih besed sploh ni slišal. Ko pridem k njemu, slišim v tej grozni grobni tišini, kaj so šepetale njegove sveže, rdeče ustnice:

»Moj vrt! Njen dom... Oh, moja sladka ljubica, moja sladka žena!«

»Byron, kaj ste zblazneli?« sem zaklical.

Obrnil je vame svoje jasne, srečne oči.

»Charley... za svojo srečo se moram zahvaliti le vam in vašemu »Galeb«,« je dejal mehko in iskreno. »Kako naj vam kdaj poplačam vašo ljubeznivost?«

»Za Boga, dragi moj, zavedite se!« sem zaječal. »Čez nekaj minut imamo hurikan na glavi. Jadra so zlovestno zabobnela, v rajnah je zaškripalo in zažvižgalo. »Čujte... še prej bo tu, kot sem mislil. Bog nam bodi milostiv!«

Edwardse se je pa nasmejal neskončno nežno. »Ali vidite moj vrt? Vse je ravno tako, kot sem videl toliko let... Oh, kdo je bil še kdaj srečnejši od mene? Ali zaslužno to veliko srečo?«

Jezno sem ga stresel. »Byron... nehajte s to norostjo! Ali res ne razumete, da bomo čez deset minut morebiti vsi v železnicah teh pošasti? Poglejte jih vendar... he... morda vam to da trohico razuma!«

»Gledam, gledam,« je odgovoril. »In vidim svoj vrt. Kaj ga ne vidite, predragi moj? Ali ne razumete, kaj to zame pomeni?«

»Vidim goli otoček,« sem mu zarjul na uho. »In slišim vihar.«

»Za malo časa jo ugledam... svojo sladko ženo...« je zaklical. »Ako ne zblaznim od prevelike sreče!«

»O ne, tega se vam ni treba bati!« sem zaklical in hitel nazaj k krmilu. Imel sem kvečemu trideset sekund časa, da v njih prevaram smrt in nevihto, ali pa nakrmim lačne morske volkove. Kakih trideset metrov od golega otočka smo se izmuznili ter srečno ušli grozečim

obrežnim čerem, kjer bi se bila sicer ladja neizogibno razbila. Tedaj pa me Matua potegne za rokav in klikne:

»Tapania Hiperu, glej!«

Zagledal sem Edwardsa v našem rešilnem čolnu; še danes si ne morem pojasniti, kako ga je mogel tako hitro odvezati in spustiti v morje. Ni veslal, ampak stal je pokoncu v čolnu, ki so ga valovi divje premetavali; za vedno mi bo zagonetno, kako se je v njem obdržal v ravnotežju. V tem vijoličastem peklu se mi je zdela njegova postava kot prikazen; čoln z njim se je bližal otoku in tedaj je dvignil roke visoko nad glavo.

»Bog mu bodi milostiv!« sem zastokal.

Nato me je oslepil vodeni stolp; samo za hip sem še videl, kako je valovje dvignilo človeka in čoln visoko v zrak in potem oboje tresčilo v vijoličasto peno. Ko se je »Galeb« spet zravnil k besnemu letu na viharjevih perutih, ni bilo samotnega otočka nič več na obzorju.

»Našel je svoj grob v železnicah morskikh volkov«, sem rekel Matui, ki se je križal. »Pa zagledal je svoj vrt in bil srečen. Morda moja smrt ne bo tako srečna.«

In pritisknil sem se s prsmi h krmilu, kot bi se bal, da mi bo v njih nekaj počilo.

IV.

Mesec pozneje sem se srečal na Mangarevi s kapitanom O' Connorom, ki ga že nisem videl dolgo vrsto let. Povedal sem mu o Edwardsu le toliko, kot je bilo treba, in sem seveda zamolčal prigodek z uro; dejal sem pa, da je zblaznel in menil, da vidi vrt, hišo in lepo ženo tam, kjer se je mojim očem kazal samo gol, od Boga zapuščen otok. »Svojo blaznost je plačal z življenjem«, sem pristavil in vzdihnil.

Ali Henry je buljil vame in v njegovih široko odprtih očeh sem čital osuplo grozo. »Dragi moj... rekli ste, da je bil otok Mehi-iti... kaj ne?«

»I seveda, prijatelj Henry,« sem pritrdil. Bilo mi je nekam neprijetno, ko je tako strmo gledal name. »Ali se vam je kaj pripetilo?«

Odpel si je ovratnik svojega belega jopiča. »Seveda, pozabil sem, da vi teh morskikh krajin ne poznate. Ali imate malo vode in viskija odveč, tovariš?« Ro-ke so se mu tresle, ko si je mešal napoj; napivši se, si je oddelnil in me vprašal:

»Well... ali niste nikdar slišali o Mehi-itiu, Charley, kaj?« In ko sem zinjal z glavo, si je odpljunil. »Ta človek je moral nekje zvedeti... tako je.«

»Kaj je zvedel, Henry?«

»No... o tistem strašnem hurikanu, ki je na Mehi-itiu vse do tal porušil.«

Zdaj sem bil jaz na vrsti, da izbuljim oči. »Torej je bila tam kdaj hiša, vrt... in vse drugo?« sem spravil iz sebe z največjim naporom in si nalih viskija. V glavi se mi je vrtelo, v ušesih mi je zvenelo. »Henry, ali je resnica? Kaj se ne šalite?«

O' Connor je srdito udaril po mizi. »Kaj čenčate? Mar nisem poznal starega Finleya od svojega dvajsetega leta? In njegove krasne žene, dokler ni zblaznela in za Papeetejem skočila s skalovja v prepad?«

»To se je dogodilo pred mojim časom,« sem pripomnil. »Ali slišal sem že nekaj o tem. Torej je on živel na Mehi-itiu?«

»Da, Finley, stari galeb, ki so ga življenski viharji zanesli na osamel otok sredi oceana. Za vruga... zakaj bi se tam ne vgnezdil, ko so mu že krila oslabela? Toda še nekaj je storil, dragi moj, česar ni mogoče odobravati: vzel je seboj tudi svojo hčerko... Čisto sam je tam živel z njo, stari ptič!« Henry je odpljunil in si iznova privoščil žgane pijače. »Kaj čuda, da se ji je od same samote nazadnje malo zmešalo?« Ozrl se je skrivaj name in zardel.

»Poglejte sem, Henry!« sem zaklical. »Nekaj mi tajite. Na dan s tem!«

Zaječjal je. »My dear fellow... really... zares ni nič... nič, kar bi oni deklici moglo vzeti količkaj časti ali za kar bi jaz zaslužil grajo. Zgolj majhen slučaj!«

Toliko da se nisem razjezil nad njim. »Norec ste, Henry. Kaj je bilo?«

»Oh, nič... Ugledal sem jo v laguni... Kopala se je... in bežala je domov kar tako... no, saj me vendar razumete... kot poganka. Toda, by George, bila je krasna... odkar sem živ, še ni-

sem videl lepše žene od Lavre. Obiskal sem Finleya nekolikokrat. Za ljudi ni marala. Stojevala je na stopnicah pred verando, in kadar je mislila, da je nihče ne opazuje, se je nasmihala nekam predse v zrak. Bila je po mojih mislih nekoliko zmešana...

Mraz me je obhajal. »Henry, kakšen je bil ta vrt?« sem spravljal stežka iz sebe.

Nanj se je, si otri brke in se spomnil. »Ob poti so stali kokosniki in gosčava ibisovega grmičja. Pri hiši so cveteli frangipani na verandi je bilo vse polno lian. In stari Finley je imel vedno znamenit viski. Morda je tudi malo preveč pil. Nikdar nisem tega odobraval; ni namreč dobro za... hik, hik... za ledvice.«

Bilo mi je kot bi gledal prikazen; hotel sem se napiti, pa steklenica mi je padla iz rok in se s freskom razbila.

»Ta je pa lepa, Charley«, je zagodrnjal O' Conon.

»Kdaj se je to dogodilo?« ga vprašam.

»Kaj?«

»Katerega leta je hurikan razrušil ta prokleti otoček?«

Zamislil se je. »Čakajte, Charley... moram računati. V letu 1902, mi je dal Finley krasno uro. Veste, skrivaj se sicer svoje pravo ime in naglas, pa Švicarja le ni mogel zafajfati. Pozneje seveda je imel že negotovo roko, o tem ni dvoma. Oče in hči sta bila nazadnje malo prismojena... Skoro je bilo sreča za oba, da jih je ubil hurikan. On se je še mučil tri dni... Umrl je v mojem naročju, brbljaje razne neumnosti, ki se jih nerad spominjam... Čakajte, kdaj je to bilo?«

»Ali je njo ubil hurikan hipoma?« sem ga prijel za roko.

»Kajpada«, je vzdihnil. »Bilo je, kot bi njeno glavo treščil kdo z nadčloveško močjo ob tla... Sicer se pa spominjam, da sem vam o stvari že pripovedoval... kakih sedem let je nemara, kar se je to zgodilo in tri mesece nato sva se srečala na Bakarevi. Pa kaj vam je, Charley? Ves bled ste in tresete se.«

Vstal sem. »Nič mi ni, Henry... prav nič. Morda ledvice. Da prav gotovo ledvice.«

In podal sem se na palubo.

Dnevna kronika.

Poziv k glavnim naborom Češkoslovaskih državljanov v Sloveniji in Prekmurju: Dne 23. in 24. aprila 1923 se vršijo glavni redni nabori letnikov 1901, 1902, 1903 v prostorih konzulata Češkoslovaške republike v Ljubljani, Breg št. 8 I. in sicer: Dne 23. aprila 1923 za vse češkoslovaške državljane rojene v letih 1901, 1902, 1903, stanujoče izven Ljubljane in dne 24. aprila 1923 za vse naborom obvezne letnike, prebivajoče v Ljubljani, oziroma v najbližji okolici. Zoper vsakega, ki ne izpolni svoje naborne dolžnosti se bo kazensko postopalo v smislu brambnega zakona. Naborom obvezni se mora izkazati z rednim potnim čl. listom ali pa domovnico in potrdilom o istinitosti, izstavljenim občinskimi uradom njegovega stalnega bivališča. Naborom se imajo odzvati tudi vsi oni gori navedenih letnikov, ki poziv k naboru dosedaj niso sprejeli.

Jugoslovanski dezertir v Gradcu. Jakob Podgornik je že od leta 1920 mirno užival sladkosti avstrijske svobode. Ker pa ga je že dalj časa iskalo poleg vojaške oblasti tudi mariborsko okrožno sodišče zaradi goljufije, ga je graška policija te dni aretirala in ekspedirala čez mejo, nakar so ga sprejele mariborske oblasti pod svojo blagohotno zaščito.

Znaki za sarajevske srednješolce. Sarajevska pokrajinska vlada je odločila, da morajo srednješolci in srednješolke vseh sarajevskih šol nositi znake, po katerih se jih lahko spozna. To pa iz tega razloga, da se dijakke lahko kontrolira.

Manija samomorov. Da bi Beograd ne zaostal za drugimi velikimi mesti, so se začeli tudi tam ninožiti samomoril. Zadnjih pet dni je bilo izvršenih pet samomorov, od katerih sta dva popolnoma uspela.

Častna legija belega leva. Češkoslovaška vlada je ustanovila red belega leva, kot nagrado in odlikovanje za civilne in vojaške zasluge. Novi red je po svoji izvedbi zelo podoben francoskim odlikovanjem častne legije.

Redarstvene uniforme — luksus. »Obzor« poroča, da je sarajevska obč-

na naročila uniforme za svoje redarje in ko so dospele na tamošnje carinarno, jih ni hotela izročiti, ker da so uniforme luksus. Če se bo še nadalje tako pametno postopalo, bi se moglo reči, da je tudi redarstvo luksus.

Pred poroko se je zastrupil ravnatelj banke v Dugem selu na Hrvatskem. Belec, ki je veljal za najpremožnejšega človeka v kraju. Pred kratkim se je zaročil s hčerko zagrebškega industriala Zupanca. Belčev oče je zapustil vse svoje premoženje sinu, ki ga je imel prejeti šele po smrti matere. To dejstvo je privedlo mladega moža, da se je dva dni pred poroko zastrupil s strihninom.

Iz strahu se je obesila. »Balkan« javlja, da se je te dni obesila v okolici Skoplja pastarica Milena Gazdić, 17 let stara deklica, ker so ji volkovi raztrgali nekaj ovac njenega strica Milana Beljakaša. Svoj pas je privezala na drevo, stopila na klado, katero je z nogu prevrnila in ostala viseča v zraku.

Zdravniški skandal. V Franciji, v mestu Marseille so odkrili te dni posebne vrste goljufije, ki je izzvala velikanški skandal in senzacijo. Prišli so na sled velikanskim sleparijam zdravnikov in lekarnarjev. Po posebnem zakonu iz l. 1919 so uživali popolni vojni invalidi ugodnost brezplačne zdravniške pomoči in zdravil na državne stroške. Dobili so nakaznice za zdravnike in zdravila s posebnimi kuponci, odrezki. Invalidi, zdravniki in lekarnarji v Marseille so se kmalu sporazumeli in začeli na sleparijski način verižništvo s kuponci. Izhajali so dobro vsi, državna blagajna pa je plačevala... To je trajalo več kot eno leto. Vnovčene so bile vsote za več milijonov frankov. Sedaj je prišla državna oblast na sled tem eklatantnim sleparijam in dala doslej zapreti 55 invalidov, lekarnarjev in zdravnikov med temi celo vseučilišnega profesorja Cousin.

Vrednost življenja. V Nemčiji so se zdravstvene razmere tolikanj izboljšale, da je v poslednjih 50 letih srednja dolžina življenja, ki ga je še preživeti 20 letni osebi — torej osebi v pridobitni dobi svojega življenja — poskočila na 4-4½ leta. Gospodarsko to ustreza denarnemu dobičku 80 milijonov delovnih let ali 2400 milijonov delovnih dni ali 7200 milijonov mark zaslužka.

Bivši nemški kronprinc umobolien. Korešponent Sunday Expressa javi, da je duševno stanje bivšega nemškega kronprinca vznemirljivo. Nekaj časa sem dajal očitne znake umobolnosti. Včasih se kaže skrajno veselega in razposajenega včasih pa zapade v popolni molk, ki traja po več dni. Polotila se ga je verska blaznost. V trenutkih napada prišli svojo okolico, da mora prisostvovati verskim opravilom, ki trajajo po več ur. Nedavno je v svoji verski zmedbi skušal preobrniti svojega grškopravoslavnega tajnika Heberntz-a. Pozvali so na tihem dva specialista iz Berlina, ki sta izdala sledeči izvid: Umobolnost lahke stopnje, ki pa se bo najbrž povečala in poglobila.

Nevarna lepota. V Ferolu na Špankem živi krasotica Mercedes Cantabria, ki dosledno zavrača mladeniče, ki jo snubijo. Doslej so si radi nesrečne ljubezni nedostopne Mercedes končali že trije mladeniči življenje.

60 konjev dirkačev zgorelo. V Ibs-townu v Severni Ameriki ste pogoreli dve kobilarni s 60 konji dirkači v vrednosti nad 1 milijon dolarjev ali pol milijarde kron.

Sodnik posodil obsojenemu en dolar. Ralph Otwell se ga je malo navlekel. In ko je v rožicah taval po čikaških ulicah, ga je popokal nek policaj in ga odvlekel pred strogega sodnika Henry Walkerja. Sodnik mu je naložil globo 16 dolarjev in stroške. Toda Ralph ni imel pri sebi niti ficka. Zato mu je sodnik posodil en dolar, da se je lahko odpeljal domov po denar. V dobre pol ure je Ralph že primahal nazaj na sodnijo — bil je že popolnoma trezen — in položil pred sodnika 22 dolarjev, to je 16 dolarjev kazni in 6 dolarjev stroškov. Sodnik pa mu je v znamenje svojega priznanja za točnost vrnil šest dolarjev stroškov.

Zakaj se grlo suši. Pri srednji toploti in vlažnosti okolnega zraka izdiha (izpariva) odrasel človek s pljuči vode — v obliki vodene pare — v eni uri: Pri navadnem (normalnem) dihanju 17 gramov, pri globokem dihanju 19 gramov, pri glasnem čitanju 18, pri petju 34 gramov. Je li torej čudno, ako si pevcu radi »namakajo grlo?«

Razne vesti.

Kako se prebavlja mleko v želodcu in črevesu. Velik razloček pri prebavi mleka v želodcu in črevesu je v tem, ali je mleko celo ali pa posneto. Od enega litra celega (gostega, neposnetega) mleka prehajajo prvi sledovi skozi želodec in tanko črevo ter dospevajo v debelo črevo čez eno uro, poslednji po čez štiri ure. Če popijemo 1 liter posnetega mleka, prehajajo prvi njegovi sledovi skozi želodec in tanko črevo ter dospejo v debelo črevo čez 35 minut, poslednji pa čez 2¼ ure.

Deset zapovedi za moške. 1. Izogni se prvega prepira. 2. Ne besediči z ženo, ne zbadaj je in ne išči vzrokov za prepir. 3. Ne dopusti, da bi kedo igral oblasnika v tvoji hiši, a tudi ne igraj te vloge sam. 4. Rabi besedo »naše« ne »moje« pri vsaki stvari, ki jo posedujeta. 5. Obdržita svoje družinske skrivnosti med štirimi stenami in ne delita jih nikdar s prijatelji, še manj pa s sorodniki. 6. Ne živita s taščo skupaj; boljše je da živita sama, četudi še v tako slabem stanovanju, kakor s tastom ali taščo v palači. 7. Uporablaj nekoliko tiste nežnosti ki si jo poznal pred poroko tudi v zakonskem življenju, pa se boš izognil mnogim preprirom. 8. Upoštevaj vedno to, da je gospodinjstvo težavno in mučno delo, ki ženo vsled enakomernosti utruja. Kadar vidiš da je žena zlovoljna, upoštevaj njene »živce«, pa boš vozil dobro. 9. Ne ponižuj se pred ženo in bodi vedno dostojen; ne izgubi svojega ponosa, da te ne bo pričela omalovaževati in zaničevati. 10. Zavaruj srečo in mir svojega doma z zdravim otrokom, ki bo prineslo srečo in solnčne žarke v tvojo hišo.

Lasje iz stekla. Neki berlinski tehnično - kozmetični zavod je izumil steklene lase, tako da plešastim, bodisi vsled intenzivnega dela ali dolgega življenja ni treba nositi tujih las, ampak si jih lahko omisljijo iz stekla. Fina steklena vlaknenca se prav nič ne razlikujejo od pravih las in nosilec ima zavest, da se ne kiti s tujim perjem, ampak da nosi na glavi lase, ki jih je kupil kakor vsak drugi del sestavne garderobe.

Morski roparji oropali parobrod. Na obali države Massachusetts v Ameriki so našli svetilniški stražniki prazen parnik, na katerega palubi so se morali odigrati krvavi prizori. Brod je skoro razneslo vsled eksplozije parnega kotla. Ugotovili so, da se naziva parnik »John Dwight«, ki je vozil šampanjec in Whisky. V megli so napadli roparji ladjo z namenom, da se polaste tovorov ter so poklali celo posadko. Našli so mnogo trupel.

Nova velika radiotelegrafska stanica. Iz Londona javljajo, da nameravajo v Wisheru postaviti veliko radiotelegrafsko stanico, ki bo sestajala iz stolpne stolpov visokih po 800 m ter bi se tako osigurala zveza med Ameriko, Kitajsko in Japonsko.

Odkritja ekspedicije na Mont Everest. Vodja ekspedicije na Mont Everest, polkovnik Howard Bury, je obelodanil v posebni knjigi uspehe, ki jo je imela ekspedicija nele v alpinističnem, ampak tudi v naravoslovnem pogledu. Koncem maja so našli na višini 3960 metrov široke livade trobentic in drugih dišečih cvetlic. V gorskih dolinah je rastla bujna trava, do višine 4100 metrov rastejo sleč, breza in brinje. V višini 3650 m so se razširjali brinjevi gozdi z debli, ki so imela 6 metrov obsega in 46 m višine. V višini 6000 m uspeva rastlina podobna našemu ovsu. Živali v onih krajih niso plašne, ker ne poznajo človeka. Divje ovce, krokariji, divji golobi zobljejo hrano z dlan človeške roke. V višini 4270 m so slišali kukavico, v višini 6100 m pa so našli lisice, volkove, zajce, krokarje, vrane in jastrebe.

Velika povodenj v Mezopotamiji.

Vsled neprestanega deževja je narasla reka Tigris, prestopila levi breg in poplavlila okolico Bagdada. Več hiš se je porušilo, med njimi tudi jetnišnica. Podkralj Feisal je ukazal najeti arabske delavce, ki opravljajo rešilna dela ob zvoških vojaške godbe. Tudi mosulski most je precej poškodovan.

Moskva moji. 11. aprila je pričela pred »čeko« v Moskvi kazenska razprava proti moskovskemu pravoslavnemu patriarhu Tihonu. Že izza več dni napolnjujejo verniki vse moskovske cerkve in molijo vneto k Bogu. Z nobeno besedo se v molitvah ne omenja patriarh; a vendar veljajo vse molitve njemu in zanj. Z molitvijo pravovernost ljudstvo, ki prihaja v trumah in procesijah od vseh strani dežele protestira proti nezasišanemu preganjanju starca — vrhovnega cerkvenega poglavarja. Ljudski glas — za čega izvor se ne zna — pravi, da Tihona ne bodo obsodili na smrt temveč v dosmrtno ječo v samostanu Solovecky, ki leži na nekem otoku beglega — večnega morja. Patriarh Tihon je obdolžen zajedno z vodjo sv. sinoda Nikandrom veleizdaje, češ, da sta vzdrževala zveze s sovražnim inostranstvom in se na zunanji svet obračala za od pomoč gladujočim ob Volgi ter se branila izročiti vladni cerkvene zaklade. Patriarh Tihon je baje težko bolan. Sodni dvor (čeka) je isti kakor v razpravi proti prelatu Cieplaku. Predseduje mu Galkin, obtožbo zastopa Krylenko, zagovarja ju Bobričev - Puškin. Obsodba se pričakuje v par dneh.

Orientalna galantnost. V nekem turškem salonu je izrazila neka visoka dama svoje obžalovanje nad tem, da koran dopušča mnogoženstvo. »Zakon to pripušča« ji pravi galantni Turek, »da zamorejo naši moške najti v več ženskah tiste lastnosti, ki so združene v vas sami«.

Ples v sodni dvorani. Pariška policija je nedavno tega ovadila več plesalcev odnosno plesalk, ki so nastopali v nočnih zabavalščih radi pohujšljivih prešestnih plesov v pomanjkljivih kostumih. Pred par dnevi je stalo več ovadenih na zatožni klopi radi javnega pohujšanja. Vse je kazalo na to, da bodo prizadeti in prizadete na osnovi točne in izčrpe policijske ovadbe obsojeni. Pa glej spaka. Neka dražestna plesačica se je domislila slavne junakinje nagote Irine, ki je pred tisočletji omehčala s svojo nogo lepoto atenske starce sodnike. Zakaj bi pa ona ne poskusila še svoje sreče, da omehča strogo srce sodnika. Da dokaže spodobnost v očeh policije pohujšljivega plesa se je toliko časa vrtela pred »pravičnim« sodnikom, da se je tale overil, da njen ples ni pohujšljiv in izrekel oprostilo sodbo. Plesala je seveda v promenadni toaleti, in sodnik je prišel po ceni do dražestne zabave. Škoda le, da si tako zabavo more privoščiti le pariški sodnik.

Rusi v boju proti cerkvam. Razne organizacije, predvsem Liga komunistične mladine v Moskvi, so objavile svoje načrte za enoten boj proti religiji za časa grško - katoliške in judovske velike noči.

Lenin bo najbrže ozdravil. Lenin bo mogoče popolnoma ozdravil, kakor je razvidno iz uradnega bulletina, ki ga je podpisalo osem zdravnikov. Govorica in otrpnenje desne roke in noge je posledica razbolelega stanja krvnih stanic. Na podlagi dosedanjih uspehov zdravljenja in natančne preiskave je mogoče popolno ozdravljenje. Sedaj se stopnjeva manjšajo znaki bolezni.

1.300.000 angleških delavcev brez dela. Delavsko ministrstvo v Londonu objavlja, da je sedaj prijavljenih brez dela 1.300.000 oseb.

Rusija pošilja žito v Ruhr. Boljševiško poslaništvo v Rigi objavlja, da je na potu v Reval 70.000 ton žita, ki ga daruje ruska vlada delavcem v Ruhr. Žito bodo v Revalu preložili na ladje.

DEVIZE
NAKAZILA
ESKOMPTE

SLAVENSKA BANKA D.D. PODRUŽNICA CELJE

VALUTE
AKREDITIVI
KREDITI

Ljubljana • Zagreb • Beograd

Kapital in rezerva: Din 50.000.000—
V tu- in inozemstvu 25 poslovalnic

Obrestuje **VLOGE** najugodnejše

Pruski princ trgovski agent. Pruski cesarški princ Sigismund je postal trgovski agent neke južnoameriške veletržke za eksport kave.

Vso čast gospodinjstvom, ki zahtevajo odločno pri trgovcu domač izdelek »Perkatete«. So najcenejše, ker se nakuhajo.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Štanič. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

IETIKA!

Dr. Pečnik ordinira za pljučne bolezni vsak torek in petek v št. Jurju ob juž. žel. v Slatini pa za notranje bolezni. Čitajte njegove 3 knjige o jetih.

Dežnikarna Jos. Vranjek

Slomškov trg 1 Celje Pred farno cerkvijo

prilaga svojo bogato zalogo **dežnikov** domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Ant. Lečnik

uraz in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo). 53

Knjigovodja

za veletrgovino

z večletno prakso se **takoj** sprejme. Ponudbe pod »Stalno« na poštni predal 44, Celje. 2-1

Mebilirano sobo

išče mlada, poštena gospodična (uradnica). Ponudbe z navedbo cene na poštni predal 3 v Celju 3-1

Sanatorij in oddihališče

(Erholungsheim)

Dr. Pečnik v Rogški Slatini, Sečovo zraven Slatine

omogoči pacientom, bolnim na notranjih boleznih, kakor tudi vsem, ki so odpočitka potrebni bivanje in zdravniško zdravljenje. Krasna solnčna lega, solne kure itd. Za notranje, živčne, presnovne (Stoffwechsel) in bolezni dihalnih organov. Prospekti gratis. 18-1

Pokusite

Žiko

in se prepričajte, da ni okusnejše kave. Nadomestila pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Stevilna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Prazarna »Žika«, d. z o. z. Ljubljana, Roz. dol.

Išče se v najem

meblirana udobna soba

s popolno oskrbo. Ponudbe s pogoji na upravo lista pod »E. F.« 3-1

Priporočila se narodna brivnica

M. Bukovčan, Celje, Kralja Petra c. 27, ima v zalogi britve, stroje za striči, brivsko milo prve vrste, briljantin za lase itd. Sprejema tudi britve v brušenje.

Leopold Mervar

si usoja najuljudnejše naznaniti cenj. občinstvu, da je vzel **v najem** gostilno g. V. Kučeka v **Žalcu** (sredi trga).

Priporočila

cenj. gostom, izletnikom in potnikom vedno sveža **topla in mrzla jedila**, raznovrstno **dobro vino**, vedno sveže in priznane najboljše **pivo „Ležak“** in **„Porter“** Deln. pivovarne Laško.

Prostorne lokale restavracije

nudi tudi p. n. društvom in korporacijam za zborovanja. Za razvedrilo je gostom na razpolago **biljard in glasovir**.

Gostilniški vrt ima senčno lego.

Vsi prostori električno razsvetljeni.
Postrežba točna! **Cene zmjerne!**

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem na novo otvoril čevljarstvo delavnico.

Izdelnjem navadne do najfinejših luksuznih čevljev. Za izdelavo se jamči. Izvršitev hitra in točna. Priporočila se **Franc Plevčak, Celje-Gaberje št. 14** nasproti drž. cinkarne.

Več vagonov prima Portland-cementa

ima za oddati

= Pajman, Celje. =

Vsi oferti so brezobvezni. 1-654 Mobilizacija me odveže dobave.

Oglejte si
manufakturno
trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

55 50-15

NA DEBELO!

PRIPOROČILA

svojim oenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, ožir, šifon, vse krojaške potrebščine ter raznovrstno manufakturno blago po zelo nizkih cenah.

Zahvala.

Za vse izraze sočutja ob priliki izgube našega nepozabnega gospoda

Ivana Grenka

izrekamo tem potom vsem prijateljem, znancem in sorodnikom najiskrenejšo zahvalo.

CELJE, dne 21. aprila 1923.

Žalujejoči ostali.

Prepričajte se,

da kupite po zelo ugodnih cenah vsakovrstnega sukna, blaga za perilo, krojaške potrebščine, izvrstno izdelane gumiplašče, usnjate suknje, obleke za gospode, dečke itd. pri trdki

Ivan Maslnak,
CELJE - Kralja Petra cesta 15 - CELJE

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. jan. 1923 naprej po 5% brez odpovedi, 5½% do 6% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 6%, to je 6 Din od sto, proti odpovedi 6½% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru

Apnenik v Pečovniku proda 1 par zelo močnih, mladih, zdravih

KONJ

za vožnjo. Interesenti naj konje pogledajo ter pošljejo skrajne ponudbe na naslov: „**Twornica za dušik d. d. Ruše**“. Konja se prodaja najvišjemu ponudniku. Konja sta na ogled v Pečovniku pri apneniku.

Ustanov. leta 1899.

R. SALMIČ-CELJE (NARODNI DOM)

Ogromna zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine, briljantov, optike, očal itd. Najnižje konkurenčne cene. Popravila točno in zanesljivo. Kupujem staro zlato in srebro.

TUNGSRAM

Čudili

Zahtevajte cenik.

se tudi Vi bodele nizkim cenam, po katerih se prodaja sukno, volno, cefir, platno, hlačevina, modravina, robci in sploh vsa manufakturna roba v veletrgovini R. Stermecki, Celje, katera dobiva stalno velikanke pošiljatve robe direktno iz prvih svetovnih tovarn. 5-4

Obl. konc. posredovalnica
za promet z realitetami:

Anton P. Arzenšek

CELJE Kralja Petra c. 22 CELJE

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 45-44

Decimalna tehtnica

ki potegne do 50 kg, dobro ohranjena, se z ali brez uteži takoj **proda**. Ponudbe z navedbo najvišje cene nasloviti: Joško Plankar, Virštajn pri 638 Podčetrtku. 2-1 s

Oglase za vse časopise

in za velesejmske mednarodne propagandne izdaje

stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč kraljevine SHS:

a) **ROGAŠKA SLATINA**,
najlepše zdravilišče Jugoslavije;

b) **BLED**, alpsko letovišče in kopališče, letno bivališče našega kralja;

c) **SUŠAK-REKA** z
BAROŠEM in **DELTO**,

z železniškim omrežjem naše države;

originalni osnutek ING. JULIJA GREGORA in izvirna perorizba ARH. ING. RADO KREGARJA z odobrenjem pokrajinske uprave, opr. št. 1029/23, v svrhu razobešanja po državnih uradih in šolah,

oskrbuje edino autorizirana somozaložba:

JOŠO ZORMAN, anončno in reklamno podjetje,

Ljubljana, Gledališka ulica štev. 2 — nasproti Narodne opere,

kakor tudi izrecno zato pooblaščen zastopniki s posebnimi pooblastili.

Točno! Kulantno!
Brez konkurence!

Vsa prava pridržana!
Ponatis prepovedan!

Cene oglasom iste, kot pri upravnih listov samih.

Lastna razstavna koja na III. ljubljanskem velesejmu!

Telefon interurban 231. — Brzjavi: „ZORMANOPERA“. — Poštni čekovni račun 12866 v Ljubljani.

2-2

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52-12

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42.000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDAL v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.